

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

végzése

Az ügy száma: Pfv.II.21.377/2024/9.

A tanács tagjai: dr. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna a tanács elnöke

dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna előadó bíró

dr. Darákné dr. Nagy Szilvia bíró

dr. Hajdu Edit bíró

dr. Osztovits András bíró

A kérelmező: kérelmező1 (cím1)

A kérelmező képviselője:

Nagy Norbert Ügyvédi Iroda (cím2; ügyintéző: dr. Nagy Norbert)

A kérelmezett: kérelmezett (cím1)

A kérelmezett képviselője:

Dr. Tausz Judit Ügyvédi Iroda (cím3; eljáró ügyvéd: dr. Tausz Judit)

A per tárgya: megelőző távoltartás elrendelése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél/felek:

kérelmező

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Budapest Környéki Törvényszék 1.Pkf.52.297/2024/5.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Budaörsi Járásbíróság 8.Pk.50.170/2024/6-I.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős végzést hatályon kívül helyezi és a másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat meghozatalára utasítja.

Megállapítja, hogy a felülvizsgálati eljárásban a kérelmezőnek 101.600 (százegyezer-hatszáz), a kérelmezettnek 300.800 (háromszázezer-nyolcszáz) forint felülvizsgálati eljárási költsége merült fel.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A kérelmező és a kérelmezett 2012. május 5. napján kötöttek házasságot, a házasságukból 2013. április 2. napján B., 2016. október 12. napján J. utónevű gyermekük született. Az életközösségük 2023 nyarán véglegesen megszűnt, a házasság felbontása iránti eljárás jelenleg is folyamatban van.

[2] A felek utolsó közös lakóhelye a közös tulajdonukban álló cím1 szám alatti ingatlan volt, amelyet mindkét fél birtokol és használ.

[3] A folyamatban levő bontóperben az eljáró bíróság a kérelmező kérelmére ideiglenes intézkedéssel szabályozta a kérelmezett és a gyermekek közötti kapcsolattartást.

[4] A kérelem alapjául szolgáló, 2024. november 14. napján történt konfliktus kiváltó oka az volt, hogy a kérelmező korábbi tüdőgyulladására utóhatásaként háromszor köhögött, a

harmadik alkalommal az étkezőben a kérelmezett a kezét felemelve megütötte, a kérelmező szája vérezni kezdett. Az eseménynek az idősebb gyermek a szemtanúja volt.

[5] A kérelmezett felhívta a rendőrséget, a kiérkező mentősök a kérelmezőt megvizsgálták, majd beszállították az É. Sz. J. Kórházba, ahol a vizsgálatát követően orvosi látélet és vélemény készült. A látélet szerint a kérelmező szájában a nyálkahártya megsérült, a száján 3 cm-es duzzanat keletkezett („a szájnyílás jobb laterális területén 3 cm-es területen mérs. duzzanat, a felső és alsó ajakpír területén 1-1 cm-es felszínes nyálkahártyasérülés.”) A kérelmező rögzített alsó és felső fogszabályzót visel.

A kérelem és az ellenkérelem

[6] A kérelmező a kérelmében azt kérte, hogy a bíróság 30 nap időtartamra rendeljen el megelőző távoltartást a kérelmezettel szemben és kötelezze őt arra, hogy tartsa távol magát tőle és a kiskorú gyermekeitől. Előadta, hogy a kérelmezettet a kapcsolattartás lejártát követően több alkalommal felszólította a távozásra, a kérelmezett azonban nem ment el. A köhögések során a kérelmezett durván reagált, a harmadik köhögése után elveszítette az önuralmát. Az ütés úgy következett be, hogy a kérelmezettel szemben ült, ülőhelyzetből felegyenesedve a kérelmezett hirtelen felindulásból és idegességében a jobb kezével teljes erőből szájon ütötte.

[7] A kérelmezett a megelőző távoltartás iránti kérelem elutasítását kérte, a kérelmező minden állítását vitatta. A kérelmezett előadása szerint ellene már hónapok óta a felesége és családja tudatosan szervezkedik, felvételeket készítenek, valótlan helyzeteket kreálnak, a felesége minden eszközzel megpróbálja a gyerekeitől elidegeníteni és a közös ingatlanból kitenni. Elmondása szerint a három köhögés kifejezetten szándékosan, mégpedig az arcába hajolva történt, tőle 20-30 cm-re. A harmadik köhögésnél a felesége odaugrott a háta mögé, mert ismét az arcába akart köhögni, miközben ő védekezésből felemelte a jobb kezét, mely mozdulat következtében így a mögé ugró felesége arcát a keze elérte. A felesége szájában keletkezett sérülés, különös figyelemmel az általa viselt fogszabályzóra olyan kicsi, hogy szerinte ez is azt bizonyítja, hogy a sérülés nem lehetett egy szándékos ütés következménye.

Az első- és másodfokú ítélet

[8] Az elsőfokú bíróság kötelezte a kérelmezettet, hogy 2024. november 25. napjától - 2024. december 12. napjáig tartsa távol magát a kérelmezettől. Ezt meghaladóan a kérelmet elutasította.

[9] A rendelkezésre álló iratanyagból, valamint a felek személyes meghallgatásából egyértelműen megállapítható, hogy a felek egymással szemben folyamatosan ellenséges magatartást tanúsítanak, illetve mindketten felelősek a 2024. november 14-én este történt eseménysorozat kialakulásáért. A kérelmező által állított szándékos és teljes erejű ütés tényét

sem a rendelkezésre álló adatok, sem a látélet nem támasztotta alá, ezt meghaladóan a személyes meghallgatáson lejátszott hangfelvételek alapján a gyermek sem félt a kérelmezettől. Mindezek alapján a gyermekek vonatkozásában nem találta megalapozottnak a megelőző távoltartás elrendelését. A kérelmező vonatkozásában azonban a feszült helyzetre tekintettel indokoltnak látta, hogy a soron következő bírósági tárgyalásig a felek ne találkozzanak.

[10] A végzés ellen a kérelmezett nyújtott be fellebbezést, melyben kérte az elsőfokú bíróság végzésének a megváltoztatását akként, hogy a megelőző távoltartás elrendelése iránti kérelem teljes egészében elutasításra kerüljön. Arra hivatkozott, hogy a megelőző távoltartás jogintézményének célja a közvetlen súlyos fenyegetettség veszélyének az elhárítása. A kérelmezővel egyezően adták elő, hogy a kórházi ellátást követően a kérelmezett visszatért a közös lakásba, ebből az következik, hogy ő maga sem tekintette a kérelmezett tettét közvetlen és veszélyeztető bántalmazó magatartásnak és a gyermekeket is a kérelmezett gondozásában hagyta a kórházi ellátásának időtartamára.

[11] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság végzésének fellebbezett részét megváltoztatta, és a kérelmet elutasította. Az elsőfokú bíróság a szándékosságot nem tudta kétséget kizáróan megállapítani, ezt a megállapítást egyik fél sem vitatta, így a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. törvény (a továbbiakban: Hketv.) 16. § (1) bekezdésben írt feltételek nem állnak fenn.

A felülvizsgálati kérelem

[12] A jogerős végzéssel szemben a kérelmező nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben a jogerős végzés hatályon kívül helyezését, valamint az elsőfokú végzés hatályában fenntartását kérte, valamint a kérelmezett által a kérelmező perköltségének megtérítésére kötelezését. Eljárásjogi érvelésként előadta, hogy álláspontja szerint a jogerős végzés sérti a bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról, valamint az egyes bírói nemperes eljárásokról szóló 2017. évi CXVIII. törvény (a továbbiakban: Bnpt.) 1.§ (1), (5) és (11) bekezdéseit, a Hketv. 13. § (2) bekezdését, a Hketv. 16.§ (7) és (8) bekezdését, illetve a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 405.§ (1) bekezdését, Pp. 365.§ (2) bekezdés c) pontját, a Pp. 389. §, a Pp. 390. § (2) és (4) bekezdéseit, valamint a Pp. 367. § (1) bekezdését. Anyagi jogi jogszabálysértésként a Hketv. 1.§ (1) bekezdés a) pontjának és a Hketv. 16. § (1) bekezdésének sérelmét jelölte meg.

[13] Elsődlegesen arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság az iratok felterjesztését megelőzően sem a kérelmezett fellebbezését, sem a bíróság felhívását nem kézbesítette számára, ezért észrevételt nem tudott tenni. A súlyos eljárásjogi jogszabálysértést a másodfokú bíróság sem korrigálta, nem intézkedett a hiányok pótlásáról. Mindezek következtében a másodfokú bíróság indoklása nem kimerítő, iratellenes, hiszen egyetlen szemszögből vizsgálja az eseményeket. Részletesen kifejtette az anyagi jogi jogszabálysértéseket is.

[14] A kérelmezett felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős döntés hatályában való fenntartását kérte. Az eljárás bíróságok helyesen tárták fel a tényállást, a másodfokú bíróság megfelelő következtetéseket vont le, így az eljárás nem jogszabálysértő. A kérelmező egyáltalán nem terjesztett elő fellebbezést, ezt meghaladóan a felülvizsgálati kérelemben sem adott elő olyan új tényt, vagy indokolást, ami az ügy érdemére kihatással lenne.

[15] Az ellenkérelemmel szemben a kérelmező, erre reagálva pedig a kérelmezett tett észrevételt, melyben egymás állításait vitatták, illetve korábbi érveléseiket erősítették meg.

A Kúria döntése és jogi indokai

[16] A felülvizsgálati kérelem alapos.

[17] A Pp. 423. § (1) bekezdése alapján a Kúria a felülvizsgálat során a felülvizsgálati és csatlakozó felülvizsgálati kérelem korlátai között, az ott megjelölt jogszabályok, illetve a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés tekintetében vizsgálja a jogerős végzés jogszabálysértő, illetve a kúriai határozattól jogkérdésben való eltérő voltát, kivéve, ha az eljárást hivatalból megszünteti, vagy ha a határozatot hozó bíróság nem volt szabályszerűen megalakítva, illetve a határozat meghozatalában olyan bíró vett részt, akivel szemben törvény értelmében kizáró ok áll fenn. Ugyanezen szakasz (2) bekezdése rögzíti, hogy a felülvizsgálat a jogerős ítélet meghozataláig bekövetkezett és a jogerős ítélettel elbírált tényekre terjedhet ki.

[18] A Hktv. 13. § (2) bekezdése rögzíti, hogy a megelőző távoltartás elrendelésére irányuló nemperes eljárásban azokra az eljárási kérdésekre, amelyeket e törvény eltérően nem szabályoz, a Pp. szabályait a nemperes eljárás sajátosságaiból eredő eltérésekkel és a bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról, valamint egyes bírósági nemperes eljárásokról szóló törvénynek a bírósági polgári nemperes eljárásokra vonatkozó általános rendelkezéseit kell alkalmazni. A Bnpt. 1.§ (1) bekezdése pedig kimondja, hogy a bírósági polgári nemperes eljárásokban – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a Pp. szabályait a polgári nemperes eljárás sajátosságaiból eredő eltérésekkel kell alkalmazni. Jelen esetben tehát a felülvizsgálati eljárásban a Pp. szabályai irányadóak, tekintettel arra, hogy sem a Hktv., sem a Bnpt. nem tartalmaz speciális szabályt.

[19] A kérelmező a Bnpt. 1.§ (1), (5) és (11) bekezdéseivel, a Hktv. 13. § (2) bekezdésével, a Hktv. 16.§ (7) és (8) bekezdésével, illetve a Pp. 405.§ (1) bekezdésével, a Pp. 365.§ (2) bekezdés c) pontjával, a Pp. 389. §, a Pp. 390. § (2) és (4) bekezdéseivel, valamint a Pp. 367. § (1) bekezdésével összefüggésben azt sérelmezte, hogy az eljárás bíróságok nem küldték meg számára a kérelmezett fellebbezését, ezzel eljárásjogi szabályt sértettek, mivel nem biztosították számára azt a jogot, hogy észrevételét megtegye.

[20] A periratok alapján kétséget kizáróan megállapíthatók az alábbiak.

[21] Az elsőfokú bíróság a határozatát 2024. november 25. napján hozta meg. A kérelmezett fellebbezése 2024. november 28. napján érkezett meg a bíróságra.

[22] 2024. november 29. napján az elsőfokú bíróság az iratok felterjesztésére utasítást adott, nincs azonban utasítás a fellebbezésnek az ellenérdekű fél észrevétel tételére való kiadására [Pp. 390. § (2) bekezdés].

[23] A másodfokú bíróság a fellebbezés alapján 2024 december 5. napján döntött.

[24] Mindenkinek joga van ahhoz, hogy [...] valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson [...] bírálja el [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés].

[25] Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a tisztességes eljárás (fair trial) „olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csak megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás méltánytalan vagy igazságtalan, avagy nem tisztességes” [6/1998. (III.11) AB határozat, megerősítve a 3/2021 (I.7.) AB határozat]. A tisztességes eljárásnak az is része, hogy az eljárásban biztosítva legyen a fegyverek egyenlősége [2/2017. (II.10.) AB határozat].

[26] A jelen ügyben a fegyveregyenlőséghez való jog megsértése miatt sérült a tisztességes eljárás alapjogi követelménye.

[27] A kontradiktórius eljárás keretében a jogvitában álló felek joga eldönteni, hogy az ellenérdekű fél által benyújtott iratra [...] reagálni kívánnak-e. A feleknek az igazságszolgáltatás működésébe vetett bizalma azon alapul, hogy tudják, lehetőségük van kifejezni álláspontjukat az ügy összes irata kapcsán (EJEB Nideröst-Huber kontra Svájc no. 18.990/91, Pellegrini kontra Olaszország no. 30.882/96).

[28] A tisztességes eljárás tágabb értelemben vett fogalma magában foglalja a fegyveregyenlőség követelményét. Mindegyik félnek lehetőséget kell biztosítani ügye előadására, ha ugyanis ez nem történik meg, a fél egyértelműen hátrányba kerül. Ilyen eset, ha az egyik fél fellebbezését nem kézbesítik a másik félnek, akinek így nem volt lehetősége választ adni (EJEB Beer kontra Ausztria no. 30428/96).

[29] A Hketv. szerinti eljárás - annak azonnali jogvédelmi jellege miatt - rövid eljárásjogi határidőket tartalmaz. Önmagában azonban az eljárás soron kívülisége, a törvényi határidők rövid volta nem jelenti és jelentheti azt, hogy a fél tisztességes eljáráshoz való joga sérülhet: a bíróságot nem mentesíti a törvényi eljárásjogi kötelezettsége – az észrevételre való kiadás – alól.

[30] A jelen ügyben az elsőfokú bíróság a fellebbezést észrevételre nem adta ki, a kérelmezőt elzárta annak lehetőségétől, hogy a fellebbezésre érveit előadja, arra reagáljon és ezt a másodfokú bíróság sem pótolta.

[31] A fentiek alapján a Kúria a Pp. 424. § (3) bekezdése alkalmazásával a jogerős végzést hatályon kívül helyezte.

[32] Felhívja a Kúria a másodfokú bíróságot, hogy az eljárásjogi jogszabálysértést korrigálja: a fellebbezést észrevételre hiánypótlás keretében adja ki a kérelmezőnek, ezt követően hozza meg újra a döntését.

[33] Tekintettel arra, hogy az ügy érdemére kiható súlyos eljárásjogi jogszabálysértés miatt a Kúria a jogerős végzést hatályon kívül helyezte, a kérelmező által hivatkozott egyéb jogszabálysértéseket - mivel azok az érdemi elbírálásra tartoznának – nem vizsgálta.

[34] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 405. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 376. § (1) bekezdés szerint tárgyalás tartása nélkül bírálta el.

[35] A Kúria a Pp. 424. § (4) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárásban felmerült költséget a csatolt ügyvédi megbízási szerződésben foglaltak szerinti összegben állapította meg a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdése alapján.

[36] Az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57. § (1) bekezdés *r*) pontja alapján illetékmentes.

Budapest, 2025. február 18.

dr. Kövesné dr. Kósa Zsuzsanna s.k. a tanács elnöke, dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, dr. Darákné dr. Nagy Szilvia s.k. bíró, dr. Hajdu Edit s.k. bíró, dr. Osztovits András s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő